

บทที่ 5

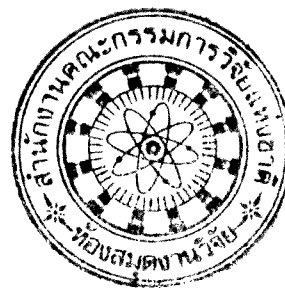
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมในการนิเทศนักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพรู 1 กลุ่มภาษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อนวัตกรรมในการนิเทศและศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการสอนของนักศึกษา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่ลงทะเบียนเรียนวิชาปฏิบัติการวิชาชีพรู 1 (066589) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 21 คน อาจารย์นิเทศก์จำนวน 4 คน ครูพี่เลี้ยง 21 คน และนักเรียน 766 คน คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แนวคำถามในการเขียนสะท้อน แบบประเมิน แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนานวัตกรรมในการนิเทศนักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพรู 1 กลุ่มภาษา ได้นวัตกรรมในการนิเทศนักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพรู กลุ่มภาษา โดยมีขั้นตอนเริ่มจากการปฐมนิเทศนักศึกษา แบ่งนวัตกรรมการนิเทศเป็น 4 ช่วง ช่วงแรก อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงนิเทศนักศึกษาคนละ 2 ครั้ง นักศึกษาเขียนสะท้อนคิด 2 ฉบับ ช่วงที่สอง นักศึกษานิเทศเพื่อน 2 ครั้ง นักศึกษาผู้ถูกนิเทศเขียนสะท้อนคิด 1 ฉบับ ช่วงที่สาม นักศึกษาตรวจสอบตนเอง 2 ครั้ง แล้วเขียนสะท้อนคิด 1 ฉบับ ช่วงที่สี่ อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงนิเทศฝ่ายละ 1 ครั้ง นักศึกษาเขียนสะท้อนคิด 2 ฉบับ

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพรู 1 กลุ่มภาษา ที่มีต่อนวัตกรรมในการนิเทศ นักศึกษากลุ่มภาษาให้ความเห็นว่านวัตกรรมในการนิเทศมีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด กล่าวคือ ด้านลำดับขั้นตอนในการนิเทศเริ่มจากอาจารย์นิเทศก์ต่อด้วยครูพี่เลี้ยง เพื่อนนักศึกษาตรวจสอบตนเอง และอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงนิเทศ เป็นลำดับสุดท้ายอีกครั้ง มีความเหมาะสมระดับดี สำหรับประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงอยู่ในระดับมาก ส่วนการนิเทศโดยเพื่อนและการตรวจสอบตนเอง มีประโยชน์ในระดับปานกลางถึงมาก

3. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการสอนของนักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพครู 1 กลุ่มภาษา ที่ประเมินโดยอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงอยู่ในระดับดีเยี่ยม ประเมินโดยนักเรียนอยู่ในระดับดี และประเมินตนเองอยู่ในระดับพอใช้

อภิปรายผล

1. จากการพัฒนานวัตกรรมในการนิเทศนักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพครู 1 กลุ่มภาษา มีการใช้รูปแบบการนิเทศ 4 รูปแบบ คือ การนิเทศโดยอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง เพื่อนนักศึกษา และการตรวจสอบตนเอง ซึ่งการนิเทศโดยใช้ 4 รูปแบบดังกล่าวทำให้นักศึกษาได้รับข้อมูลย้อนกลับจากหลายฝ่าย จำนวนหลายครั้งอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้นักศึกษาได้ทราบพฤติกรรมการสอนของตนเองที่ชัดเจนว่ามีจุดแข็งจุดอ่อนที่ใด อย่างไร ควรปรับปรุงอย่างไร เป็นแนวทางให้นักศึกษาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และยังช่วยพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนี้กระบวนการนิเทศที่กระทำต่อเนื่องสม่ำเสมอ ยังช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพครูมีความกระตือรือร้น และมุ่งพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ การนิเทศโดยอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและเพื่อนนักศึกษา ต่างได้ประยุกต์ใช้การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบคลินิกประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นประชุมปรึกษาหารือก่อนการสอน ขั้นสังเกตการสอน และขั้นประชุมหลังสอน ซึ่งเป็นกระบวนการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับในหลักสูตรผลิตครู (Glickman, 1985)

2. ผลการศึกษาคำคิดเห็นของนักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพครู 1 กลุ่มภาษา ที่มีต่อนวัตกรรมการนิเทศ โดยมีอาจารย์นิเทศก์นิเทศลำดับแรก ตามด้วยครูพี่เลี้ยง เพื่อนนิเทศ การตรวจสอบตนเอง และอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงนิเทศอีกคนละครั้งเป็นลำดับสุดท้าย การนิเทศที่เริ่มโดยอาจารย์นิเทศก์เป็นลำดับแรก เพราะอาจารย์นิเทศก์จากสถาบันผลิตครูมีความรู้และประสบการณ์ในการให้คำแนะนำในด้านการจัดการเรียนการสอน การวางแผนและปฏิบัติตน นักศึกษาได้เรียนรู้เทคนิคการนิเทศที่สามารถนำไปใช้ในทิศเพื่อนอีกด้วย การนิเทศโดยครูพี่เลี้ยงเป็นลำดับต่อมา นักศึกษาจะได้รับคำแนะนำในการจัดการชั้นเรียนและการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ในส่วนของการนิเทศเพื่อนเป็นลำดับถัดมา นักศึกษาได้เรียนรู้เทคนิคการนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง ทำให้มั่นใจในการนิเทศเพื่อน ประกอบกับนักศึกษามีความใกล้ชิดสนิทสนมกันในช่วงปฏิบัติงานวิชาชีพครู ทำให้มีความไว้วางใจ กล้าที่จะให้คำแนะนำ พูดคุยกันฉันท์เพื่อน และมีส่วนช่วยให้เพื่อนพัฒนาการเรียน

การสอน (นิธิตา อติภัทรนันท์ และคณะ, 2548) ส่วนการตรวจสอบตนเอง เป็นการให้โอกาส นักศึกษาได้ประเมินและปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของตนเองก่อนที่จะมีการนิเทศโดยอาจารย์ นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงอีกครั้งเป็นลำดับสุดท้าย

3. ด้านผลสัมฤทธิ์ด้านการสอนของนักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพครู 1 กลุ่มภาษา พบว่า อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงประเมินความสามารถด้านการสอนของนักศึกษาในระดับ ดีเยี่ยม นักเรียนประเมินการสอนของนักศึกษาในระดับดี นักศึกษาประเมินตนเองในระดับพอใช้ การที่อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงได้นิเทศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนิเทศและได้ตรวจสอบตนเอง นวัตกรรมการนิเทศดังกล่าวให้นักศึกษาได้รับการนิเทศและตรวจสอบตนเองเฉลี่ยประมาณ 10 ครั้ง ซึ่งนักศึกษาจะต้องตื่นตัวและกระตือรือร้นในการสอนตลอดเวลา จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ ด้านการสอนพัฒนาดีขึ้น ประกอบกับการนิเทศโดยอาจารย์นิเทศก์ โดยครูพี่เลี้ยงและโดยเพื่อน ต่างใช้หลักการนิเทศแบบคลินิกที่มีรูปแบบและกระบวนการนิเทศที่เป็นระบบและชัดเจน ส่งผล ให้พฤติกรรมด้านการสอนเป็นไปทางที่ดีขึ้น นอกจากการนิเทศโดยอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และโดยเพื่อนแล้ว นักศึกษาได้ตรวจสอบตนเองอีก 2 ครั้ง เพื่อประเมินและปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของตนเองอีกด้วย ดังนั้น การใช้วัตรกรรมการสอนที่บูรณาการการนิเทศหลาย รูปแบบดังกล่าว ทำให้นักศึกษาต้องเตรียมตัวสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ นักศึกษามีพัฒนาการด้านการสอนอยู่ในระดับดีเยี่ยม อนึ่ง แม่ว่านักศึกษาประเมินตนเอง ระดับพอใช้ อาจเป็นเพราะระหว่างที่ปฏิบัติงานวิชาชีพครูนักศึกษาจะได้คำแนะนำ ชี้แนะจาก อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และเพื่อนมากมายหลายความเห็น ทำให้นักศึกษาตระหนักว่า การสอนยังต้องปรับปรุงให้มีคุณภาพดีขึ้นเรื่อย ๆ นักศึกษาจึงประเมินตนเองอยู่ในระดับพอใช้

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้มีดังนี้ คือ

1. ควรใช้วัตรกรรมในการนิเทศดังกล่าวกับการนิเทศนักศึกษาปฏิบัติงาน วิชาชีพครูในสาขาวิชาอื่น ๆ
2. ควรนำเทคนิคบางอย่าง อาทิ การนิเทศโดยเพื่อน และการตรวจสอบตนเอง ไปเผยแพร่บุคลากรในโรงเรียน
3. นักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพครูควรตรวจสอบตนเองอย่างสม่ำเสมอ
4. นักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพครูทุกสายวิชาควรมีโอกาสได้นิเทศเพื่อน

ข. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป คือ

1. ควรมีการวิจัยการใช้วัตกรรมการนิเทศนักศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพครู
สายวิชาอื่น ๆ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3. ควรมีการวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างการนิเทศแบบปกติกับนวัตกรรม
การนิเทศ